ВЕСТНИК НА ОБЩИНА САТОВЧА

2950, Сатовча, ул. „Тодор Шопов”№ 37, тел.: 07541/21-16

e-mail: satovchabl@abv.bg

15 - 22 септември 2025г., година (XXI), 37 / 1021

ОБЩИНСКИ НОВИНИ

ДЪРЖАВНА ПОМОЩ ОТ 300 ЛВ. ЗА УЧИЛИЩЕ: КАК ДА Я ПОЛУЧИТЕ ПРЕДИ СРОКА

Септември е месец на вълнение – нови класни стаи, учители, приятели и знания. Но за родителите той често е и месец на повишени разходи – учебници, помагала, тетрадки, униформи, раници и спортни екипи. За да подпомогне семействата в този важен момент, държавата отпуска еднократна помощ от 300 лв. за учениците, които започват учебната година.

Общинска администрация – Сатовча припомня подробно кой има право на помощта, как и къде се кандидатства, какви документи са нужни и най-важното – как да не изпуснете крайния срок.

Кой има право на помощта?

Според Закона за семейни помощи за деца, средствата се отпускат на:

Всички първокласници – за първото им влизане в училище.

Осмокласниците – защото започват нов етап от образованието си.

Учениците във 2., 3. и 4. клас – като част от продължаващата подкрепа за началния етап на обучение.

Важно: Помощта не зависи от доходите на родителите – тя е за всички семейства.

Колко е сумата и как се изплаща?

Еднократната помощ е в размер на 300 лв. и се изплаща на два етапа:

150 лв. в началото на първия срок.

150 лв. в началото на втория срок.

Втората част от сумата се предоставя, само ако ученикът продължава обучението си.

До кога е срокът за кандидатстване?

Заявленията за помощта се подават до 15 октомври 2025 г.

Ако обаче искате парите да бъдат преведени още преди първия учебен ден (15 септември), трябва да представите удостоверение от училището, че детето е записано (важи за първи и осми клас).

Как се кандидатства?

Заявленията се подават до дирекция „Социално подпомагане“ по настоящия адрес на семейството. Има три начина:

На място – лично в дирекцията.

По пощата – изпращате попълненото заявление с нужните документи.

Онлайн – чрез електронен подпис или ПИК на НОИ.

Какви документи са нужни?

Заявление-декларация по образец;

Удостоверение, че детето (децата) е записано в първи клас, издадено от съответното училище;

Медицински протокол на ЛКК – в случаите, когато поради здравословни причини, установени с протокол на ЛКК, детето не може да започне училище;

Копие от удостоверение за назначаване на настойник или попечител.

Какво покрива помощта?

- 300 лв. могат да се използват за всички основни нужди на ученика:
- раница, несесер, тетрадки и учебни помагала;
- спортни обувки и екип;
- униформа (ако училището изисква);
- топли дрехи за есента;
- други разходи, свързани с първите учебни седмици.

Чести въпроси на родителите

1. Ще получа ли помощта, ако детето ми учи в частно училище?

Да, помощта е за всички ученици, независимо дали учат в държавно, общинско или частно училище.

2. Ако закъснея със срока, мога ли все пак да кандидатствам?

Не – крайният срок е 15 октомври. След тази дата заявления не се приемат.

3. Трябва ли да връщам парите, ако детето напусне училище?

Да – ако ученикът не продължи обучението си след първия срок, втората част от помощта няма да бъде изплатена, а първата може да се наложи да бъде върната.

Защо е важно да не изпуснете срока?

Разходите за училище често са по-високи, отколкото очакваме. Една помощ от 300 лв. може да покрие значителна част от списъка с покупки. Освен това, кандидатстването е бързо и лесно – без сложни изисквания и без доходни ограничения.

Първият учебен звънец е емоция, която всяко семейство преживява с трепет. Държавната помощ от 300 лв. е малък, но ценен жест на подкрепа, който улеснява родителите в подготовката за новата учебна година. За да получите средствата навреме, не забравяйте да подадете документи до 15 октомври – а ако искате парите преди 15 септември, задължително вземете удостоверение от училището.

„Да изчистим България заедно” - 20.09. 2025г. /събота/.

За информация и съдействие 07541/21-16

УВАЖАЕМИ ЖИТЕЛИ НА ОБЩИНА САТОВЧА

Ръководството на Община Сатовча Ви приканва да се включим всички заедно в кампанията на bTV Media Group „Да изчистим България заедно” на 20 – ти септември (събота). Датата е официално обявена от ООН за Световен ден на почистването - World Clean Up Day.

Сред основните теми в кампанията тази година ще бъде управлението на текстилните отпадъци – все по-значим екологичен проблем в глобален мащаб. Темата е в съзвучие с Международният ден на ООН за нулеви отпадъци и подчертава необходимостта от трансформация на практиките в текстилната индустрия и потреблението. Инициативата ще насърчава устойчивото потребление, разделно събиране и отговорното третиране на текстилни материали.

Всеки който желае в периода 15-19 септември може да донесе свой текстилен отпадък в часовете от 8:30 ч. до 16:00 ч., като за с. Сатовча мястото за предаване на текстилен отпадък е общинска площадка в местността „Тозлуолан“, а за останалите населени места, кметовете по села ще определят местата за предаването им. Събраният материал ще бъде транспортиран до Регионално депо за неопасни отпадъци – с. Барутин, община Доспат за екологосъобразно третиране.

Община Сатовча ще предостави необходимите материали (ръкавици и чували) до 17:00 часа на 19.09.2025 г.

Традиционно участие в инициативата ще вземат: Общинска администрация, Кметства, Училища и учреждения, ДЛС „Дикчан“, както и граждани.

Дежурни екипи ще имат готовност да извозят събраните от Вас отпадъци през периода на кампанията.

Инициативата ще започне от 08.30 сутринта и ще продължи до напълно почистване на определените територии.

Поздравителен адрес

по случай 22-ри септември – Деня на независимостта на България

Уважаеми жители и гости на община Сатовча,

На 22 септември отбелязваме една от най – знаменателните дати в българската история – обявяването на Независимостта на България. На този ден се навършват 117 години от провъзгласяването на България за независима държава!

През 1908 година във Велико Търново, с прочитането на Манифеста към българския народ, тържествено е обявена нашата независимост. Вече независима България отваря нова страница в историческото си развитие.

Тази независимост е извоювана с кръвта на нашите предци, затова нека сведем глави пред паметта на всички онези български герои, които отдадоха живота и младостта си в борбата за свободна и независима България!

Този исторически подвиг издига авторитета на България пред света и я превръща в равноправна страна на останалите европейски държави.

С обявяването на Независимостта на България е поправена огромната историческа неправда, а българският народ за пореден път показва, че е готов да се бори докрай в името на свободата!

В този празничен ден пожелавам на всички вас здраве, благополучие, нови успехи и просперитет в свободна и независима България!

Нека следваме примера на нашите предци и работим усилено за благото на България и нашата община.

Честит празник!

Сатовча, 22 септември 2025 година

Д-р АРБЕН МИМЕНОВ,
Кмет на община Сатовча

Поздравителен адрес

по случай 15-ти септември – Първият учебен ден

Уважаеми учители и ученици,

Приемете искрените ми поздравления по повод откриването на новата учебна 2025/2026 година!

Днес, отново е 15 септември – денят, в който нашите деца с трепет пристъпват прага на родното училище, отварят нова страница в живота си. Поемат по най-ценния път – пътя на знанието и науката.

През годините училището се превърна в символ на стремежа на българина към духовност и просвещение. Този празник е важен за всички нас, които осъзнаваме необходимостта от качествено образование, което да послужи за трамплин към едно по-добро бъдеще.

Мили първокласници,

Днес вие прекрачвате прага на вашия „втори дом“, ще чуете училищния звънец, ще прелистите буквара. Вярвайте на вашите учители, които с любов и търпение ще ви поведат по пътя на науката и мъдростта. С упоритост и целеустременост усвоявайте новите знания, за да достигнете мечтите и стремежите си. Чрез образованието, ще откривате и опознавате света около вас.

Скъпи учители,

Вашата професия е призвание, защото освен знания и умения, възпитавате и формирате нравствени ценности у младите. С любов и търпение открехвате пред своите възпитаници вратата към необятния свят на знанието.

Желая ви много сили и творчески ентусиазъм, защото вие градите нашето бъдеще!

Честит първи учебен ден! На добър час!

Сатовча, 15 септември 2025 година

Д-р АРБЕН МИМЕНОВ,
Кмет на община Сатовча

Комисия за защита на потребителите **(КЗП)**
0700 111 22

Телефон на потребителя
0700 122 99

Дайте Вашето мнение и коментар за вестника на община Сатовча на редакционния ни телефон:

0700 010 006, 07541/20-75 или на адрес: с. Сатовча, ул. „Тодор Шопов” 37

Открит е телефонен пост 070010006 в общината, можете да говорите толкова дълго, колкото поискате, само за 0,13 лв.

07541/20-66 – дежурен общински съвет за отбрана при Общинска администрация Сатовча

НОВИНИ

СЕДМИЧЕН КАЛЕНДАР

15 Септември 2025 година, Понеделник,
Световен ден на демокрацията

Отбелязва се от 2008 г. съгласно резолюция 62/7 на Общото събрание на ООН от 8 ноември 2007 г. за 20-годишнината (3-6 юни 1988 г.) от провеждането в Манила (Филипините) на Първата международна конференция на страните с „възстановени“ демокрации.

Първи учебен ден

Датата 15 септември без съмнение предизвиква една и съща асоциация у малки и големи - това е първият учебен ден в България. Денят не е случайно избран, а зад решението се крие съвсем практична причина. До 1921 г. учениците са се връщали в класните стаи на 1 септември. През 1919 г. на власт у нас идва Александър Стамболийски заедно с партията му “Български земеделски народен съюз”. Създадена като професионална организация на селяните у нас, тя съвсем очаквано съобразява политиката си с тяхното ежедневие и нужди. Именно заради това през 1921 г. Стамболийски взима и решение за промяна на първия учебен ден и го измества с две седмици. Причината - за да може децата да помагат в прибирането на реколтата. Идея за връщане на старата дата - 1 септември, се появи през 2001 г., когато министър на образованието бе Сергей Игнатов. Тя обаче така и не бе възприета. Началото на септември е начало на учебната година и в много страни около България. На 1-и прага на школото прекрачват в Чехия, Русия и повечето от останалите бивши съветски републики. В Гърция първият учебен ден е в средата на август. В Италия обаче не бързат - и първият звънец бие чак на 1 октомври. В други страни обаче няма точно определена дата, а школата сами решават - така е във Франция, Германия и Великобритания, например. В Япония обаче традицията е друга и първият учебен ден започва в началото на април, когато цъфтят японските вишни - сакура. В Страната на изгряващото слънце е прието, че пролетта символизира началото на нов живот, ето защо няма по-подходящо време за започване на училищни занятия. Японските ученици обаче все пак почиват през лятото. В Австралия пък учебната година започва през февруари.

18 Септември 2025 година, Четвъртък,
Световен ден за мониторинг на водата

Отбелязва се от 2002 г., обявена за Световна година на чистата вода. Оттогава през септември и октомври в цял свят се провежда мониторинг върху качеството на водата. Наблюдават се ключови показатели за здравето на хората и жизнеспособността на екосистемите. В мониторинга могат да участват доброволни мониторингови групи, организации за контрол на водата, училища и неправителствени организации. Събраните от целия свят данни се подават на Американската фондация за чиста вода.

21 Септември 2025 година, Неделя,
Ден на глобалното прекратяване на огъня и отказ от насилие

Определен с резолюция на Общото събрание на ООН от 2001 г., призовават се всички държави и народи да спазват прекратяването на военните действия през този ден. До 2001 г. Международният ден на мира се отбелязва през третия вторник от м. септември съгласно резолюция 36/67 на Общото събрание на ООН от 1981 г., в която поддържането на мира на международно и на национално равнище се определя като главна цел на ООН в съответствие с Устава на ООН и се определя специален ден за отбелязване и укрепване сред всички нации и народи на идеалите на мира. За пръв път Международният ден на мира се чества през 1982 г.

Световен ден на болестта на Алцхаймер

Отбелязва се ежегодно от 1994 г. по инициатива на Международната организация за борба с болестта на Алцхаймер.

ФОТООБЕКТИВ

Ако желаете да публикувате и Ваши интересни фотоси, моля изпращайте материалите си на адрес:
Сатовча 2950, ул.”Тодор Шопов”№37, факс: 07541/20-95,
e-mail: satovchabl@abv.bg

22 Септември 2025 година, Понеделник,
Обявяване на независимостта на България

Княз Фердинанд I, премиерът Александър Малинов, министри, офицери и други официални лица при обявяването на независимостта на България. Независимостта на България е провъзгласена с манифест на 22 септември (5 октомври нов стил) 1908 г. в църквата „Св. Четиридесет мъченици“ в Търново. Независимото Българско царство е признато от Великите сили през пролетта на 1909 г. От Освобождението на България до обявяването на нейната независимост тя е трибутарно княжество спрямо Османската империя.

Есенно равноденствие

С определението есенно равноденствие се обозначава астрономическото понятие, което обуславя определен момент от годината, в който денят и нощта са равни по продължителност в следствие на движението на Земята спрямо Слънцето. През годината принципно има по два такива дни, които се случват всяка пролет и есен и известни съответно като пролетно и есенно равноденствие. Първото е на 20 или 21 март, а второто – на 22 или 23 септември.

ФОТОКОНКУРС *„МОЕТО РАЗЛИЧНО ЩУРО ЛЯТО“*

На Световния ден на фотографията 19 август Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни към Община Разград кани младите фотографи от цялата страна да се включат в едно от най-интересните предизвикателства към тях – фотоконкурса „Моето различно щуро лято“. „Лятото не свършва, докато не го запечаташ в снимка. Погледни около себе си и превърни всяка лятна емоция, усмивка, пътуване, игра или щур момент в незабравим кадър. Участвай и покажи лятото през твоите очи! Очакват те награди и много усмивки! Очакваме твоето лятно вдъхновение на: okbppmn_proekti@abv.bg Краен срок за участие: 30 септември 2025г.“ – призовават от Местната комисия. Фотоконкурсът вече е традиционен, това е неговото шесто поредно издание. В него се включват стотици тийнейджъри, както от региона, така и от други области от страната. Две са категориите на фотонадпреварата – фотографии и фоторазказ, който включва от 3 до 5 снимки. Фотосите трябва да отразят летните моменти на младите хора, свързани с: човечност, добротворство, забавления, съпричастност, позитивни събития, пътешествия, спорт. Снимките трябва да са с висока резолюция и ясни послания, позволената обработка е на яркост и контраст, не се допускат колажи, ретуш, надписи и дати. Може да се участва и в двете категории. Наградният фонд е в размер на 2000 лв., призьори ще бъдат определени в три възрастови групи: 7-10 години, 11-14 години и 15-18 години.

ЛИТЕРАТУРЕН КОНКУРС *„СРАЦИМИР КЪМ КОРЕНИТЕ“*

Уважаеми любители на словото, Народно читалище „Иван Вазов-1941“, с. Срацимир, има удоволствието да ви покани да участвате в литературен конкурс по повод на VII събор „Срацимир към корените“ и 195-годишнината от основаването на селото. Темата на конкурса е: „Моето родно село – истории от миналото“. Очакваме вашите творби, в които да разкажете за миналото на Вашето село, да споделите спомени, легенди и истории от вашите семейства и от живота в селото. Можете да участвате със свои творби в следните категории: Стихотворение; Разказ; Есе. Конкурсът е разделен в две възрастови групи: - До 18 години; - Над 18 години. Условия за участие: Всеки участник може да изпрати по една творба в избрана от него категория. Творбите трябва да са авторски и непубликувани. Изпращайте творбите си на адрес: с. Срацимир, ул. Втора № 4, ПК: 7541 e-mail: chitalishte@mail.bg или лично в Народно читалище „Иван Вазов-1941“, с. Срацимир. Крайният срок за предаване на творбите е 30.09.2025 г. Моля, посочете вашите имена, възраст, телефон и избраната категория за участие. Награди: За отличените творби ще има парични награди и ще бъдат публикувани на Фейсбук страницата на Читалището. Награждаването ще се състои по време на VII събор „Срацимир към корените“ на 18.10.2025 г. Очакваме с нетърпение вашите творби! За повече информация: 0877 189 222 С уважение, Ръководството на НЧ „Иван Вазов-1941“, с. Срацимир

ПРИТЧА: НИКОГА НЕ ПОДЦЕНЯВАЙТЕ НЯКОГО И НИКОГА НЕ СЪДЕТЕ ЗА ХОРАТА ПО ВЪНШНИЯ ИМ ВИД

В един санаториум пристига възрастна двойка. Тя е дребна, слаба, сива женица, а той - беловлас интересен възрастен мъж. До вечерта мълвата, че е пристигнал академик, много известен и богат, вече обикаляла из коридорите. И веднага си проличало особеното отношение - сложили ги на най-светлата маса, първо на тях сервирали, в процедурите имали предимство - всички признаци на високия статус били налице.

Въпреки това женицата се суетяла около съпруга си, грижела се непрекъснато за него, а той приемал всичко спокойно, даже леко уморено и снизходително.

Мълвата за академика и международния му статус предизвикала вълнение и не след дълго другите обитатели забелязали, че симпатичният побелял мъж много често се разхожда с млада дама, накипрена и предизвикателно смееща се. Често ги виждали сами или беднали на пейка, или на чаша чай, или разглеждайки някакво четиво. Много скоро новата любов не била тайна за никого.

Скучната съпруга, без да прави сцени на съпруга си, директно отишла при конкурентката си и я попитала:

- Извинете, защо ви е моят мъж? Той е възрастен, болен, изисква грижи и спазва строга диета.

Младата жена се впуснала в обяснения, че със статуса и заплатата на този уважаван академик ще си наеме жена за тези грижи и няма да се превръща в занемарено и състарено същество като нейната събеседничка.

Сивата женица няколко секунди неразбиращо гледала нахалната особа и после спокойно съобщила:

- Разбирам. Но работата е там, че академикът съм аз.

ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

ГУБИМ ЧАСТ ОТ ПЛАТЕНИЯ ГОДИШЕН ОТПУСК

Платеният годишен отпуск има давност. Отдавна отминаха времената, в които може да натрупате 100 дни отпуск и при напускане, работодателят да е длъжен да ви ги плати.

Всички дни отпуск, независимо дали са отложени или не за следващата календарна година, могат да се ползват до края на двегодишната им давност с разрешение от работодателя. Това ще рече, че до края на 2025 година можете да използвате натрупания отпуск за 2023 година, всички неизползвани дни преди това изгарят. Ако имате изостанали дни от 2024 година, ще трябва да ги изчистите до края на следващата.

Трудовото законодателство регламентира, че всеки работник е длъжен да използва платения си годишен отпуск до края на календарната година, в рамките на която той се полага. Работодателят има задължение да информира работниците в началото на годината за полагаемите дни и за дните, които са останали от предходната година и да им предложи да ги заявяват и използват. Работодателят трябва да създаде и ред за ползването на отпуските.

По искане на работниците и служителите част от платения отпуск може да се отложи и да се използва през следващата календарна година, но само със съгласието на работодателя. По важни производствени причини работодателят също би могъл да отложи част от отпуска, но той е длъжен да осигури ползването на поне половината дни отпуск в годината, за която се полага, а останалите – най-късно до средата на следващата.

Работникът и служителят може след този срок с 14-дневно предизвестие да използва прехвърлените дни като в случая не е необходимо съгласието на работодателя. При прекратени трудови правоотношения работникът има право на обезщетение за дните, които не са погасени по давност.

Ако работникът или служителят използва друг вид отпуск – за бременност и раждане, гледане на дете и др. давността спира.

Тук идва изключението: За времето, през което служителката е била в майчинство, се полага платен годишен отпуск. Съгласно чл. 176а, ал. 2 от Кодекса на труда, когато платеният годишен отпуск е отложен при условията и по реда на чл. 176, ал. 1 / когато ползва друг вид отпуск със съгласието на работодателя/- в случая поради ползване на отпуск по майчинство, правото на работника или служителя на ползването му се погасява по давност след изтичане на две години от края на годината, в която е отпаднала причината за неизползването му.

Пример: Ако отпускът по майчинство свършва през 2025 г, отложените дни могат да се ползват до 31 декември 2027 г. включително. При изчисляване на възнаграждението за платен отпуск следва да се спазват разпоредбите на чл. 177 от Кодекса на труда, чл. 177.

НАПРАВЛЕНИЯ ОТ ЛИЧНИЯ ЛЕКАР: ИМА ЛИ ЛИМИТ НА БРОЯ ИМ?

В нормативната уредба не е записан точно определен брой направления, който здравноосигуреното лице може да ползва в рамките на календарната година. Преценката за издаването на направление обаче е на лекаря, в зависимост от здравословното състояние на пациента, напр. дали става дума за спешно състояние или то търпи отлагане, и т.н.

Медицинското направление за консултация или провеждане на съвместно лечение със специалист е валидно до 30 календарни дни от издаването му.

С това направление Вие имате право на вторични прегледи, при необходимост и по преценка на лекаря специалист. Той определя колко вторични прегледа да извърши, като броят на прегледите се определя в рамките на 30 дни от извършването на първичния преглед при него, в зависимост от необходимостта на провежданото лечение. Когато не са изминали 30 дни от първичния преглед, не е необходимо да вземете ново направление от личния лекар.

Тъй като броят на направленията и сумите за изследвания се определят съобразно пациентските листи на лекарите въз основа на определени критерии, изпълнителите на медицинска помощ разполагат с точно определен брой медицински направления за прегледи и изследвания за всяко тримесечие, които следва да разходват своевременно и съобразно потребностите на пациентите.

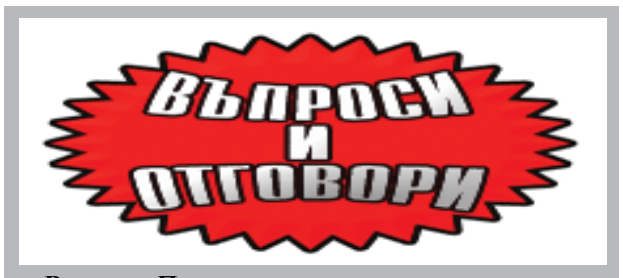
Това ограничение се налага от факта, че НЗОК разполага с точно определен финансов ресурс, съгласно Закона за бюджета на НЗОК, приет от Народното събрание. В случай на необходимост от още направления, лекарят може да подаде заявление до РЗОК за отпускане на допълнителни, към вече определените му за тримесечието.

С ПИСМА И ОБАЖДАНЕ ПО ТЕЛЕФОНА НАП НАПОМНЯ НА ГРАЖДАНИ ДА ДЕКЛАРИРАТ ДОХОДИТЕ СИ

Общинска администрация – Сатовча уведомява заинтересованите лица, че НАП стартира информационна кампания спрямо физически лица, за които има данни, че през 2024 година са получили доходи от хонорари, земеделски субсидии, суми от наложени платежи от продажби в Интернет, наеми и др., но са пропуснали да ги декларират. Над 27 000 лица ще получат писма, имейли или обаждане по телефона, като гражданите трябва да обявят доходите си в рамките на две седмици след получаване на известието от приходната агенция.

НАП разполага с информация за сумите, получени през 2024 г. от физическите лица. Тези данни са подадени в приходната агенция от куриерските фирми – за плащания чрез наложен платеж, от работодателите – за изплатени хонорари по граждански договори и от Държавен фонд „Земеделие“ – за отпуснатите субсидии.

Данните за доходите са вписани в предварително попълнените годишни данъчни декларации, а информацията за вида им е отразена в съответните приложения. Преди да бъдат подписани и подадени, предварително попълнените данни следва да се прегледат, допълнят и коригират при необходимост, както и да се прецени дали доходите, вписани в декларацията, са облагаеми или необлагаеми. Облагаемите доходи подлежат на задължително деклариране, а необлагаемите, каквито например са доходите от продажба на лични вещи, могат да се обявят по желание.

Въпрос: ***През септември навършвам възраст за пенсиониране. Оказа се, че трудовият ми стаж е 37 г и 8 месеца. Осигурителен имам доста повече, тъй като винаги съм работила на две места и отделно съм се самоосигурявала. Въпросът ми е- ако заплатя 1 година трудов стаж/ от следването си/, ще получавам ли пълен размер на пенсията, или това се счита за ранно пенсиониране?***

Отговор на МТСП: За придобиване право на пенсия по общия ред на чл. 68, ал. 1 и 2 от Кодекса за социално осигуряване (КСО) е необходимо лицата да отговарят едновременно на две условия – навършена определена възраст и наличие на определена продължителност на общ осигурителен стаж, посочени по години с чл. 15, ал. 1 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж (НПОС). Възрастта за пенсиониране на жените през 2025 г. е 62 години и 4 месеца и те придобиват право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 и 2 от КСО при осигурителен стаж 36 години и 8 месеца (чл. 15, ал. 1, т. 10 от НПОС). В тази връзка жена, която през м. септември 2025 г. навършва възрастта за пенсиониране 62 години и 4 месеца и има 37 години и 8 месеца осигурителен стаж (с 1 година повече от изискуемия), при отпускане на пенсия за осигурителен стаж и възраст от или след правопораждащата дата, ще получава пълния й размер за съответната продължителност на осигурителния й стаж. Лицата, които имат изискуемия осигурителен стаж по чл. 68, ал. 2 от КСО, могат по тяхно желание да ползват възможността, създадена с чл. 68а от КСО и да се пенсионират до една година по-рано от възрастта им по чл. 68, ал. 1 от КСО, като пенсията се отпуска от датата на заявлението и се изплаща в намален размер пожизнено. При изчисляване на размера на пенсията по чл. 68а от КСО намалението от 0,4 на сто е за всеки недостигащ месец, включително непълен, до навършване от лицето на възрастта му по чл. 68, ал. 1 от КСО (чл. 70, ал. 14 от КСО и чл. 15б от НПОС). Размерът на пенсията се намалява заради отпускането й преди лицето да навърши изискуемата пенсионна възраст, а не заради наличния му осигурителен стаж. В горепосочения случай, ако жената ползва възможността по чл. 68а, ал. 1 от КСО и пенсията бъде отпусната 1 месец преди датата на навършване на възрастта за пенсиониране за 2025 г. (62 години и 4 месеца), пенсията й ще се изплаща пожизнено в размер, намален с 0,4 на сто. Извършването на конкретна преценка на правото и размера на пенсия и зачитането на осигурителен стаж, се извършва от съответното териториално поделение на Националния осигурителен институт (НОИ) по постоянен или настоящ адрес на заявителя въз основа на подадено писмено заявление по образец, утвърден от управителя на НОИ, към което се прилагат всички необходими оригинални документи (чл. 1, ал. 1 от НПОС).

ДАНЪЧЕН КАЛЕНДАР

СЕПТЕМВРИ 2025г.

До 15-ти септември:

ЗКПО

Внасяне на месечните авансови вноски за септември за корпоративния данък по ЗКПО.

Наредба № Н-18 от 13.12.2006 г.

1. Подаване на данни от производител/вносител на фискални устройства за разчетени фискални памети през месец август.

2. Подаване на данни от производител/вносител на фискални устройства за сервизните техници, имащи право да извършват сервизна дейност на произведените от тях ЕСФП, преминали обучение и получили сервизен ключ през месец август.

3. Подаване на данни от сервизна фирма на фискални устройства за издадените свидетелства за регистрация на фискални устройства, за прекъсване и започване на сервизното обслужване, както и за получени уведомления за загубване, повреждане или унищожаване на свидетелството за регистрация на фискалното устройство през месец август.

4. Подаване към НАП на стандартизиран одиторски файл от лица, регистриращи и отчитащи продажби с документ по чл. 52о от Наредба № Н-18, съдържащ информация за направените в електронния магазин поръчки, по които са извършени доставки на стоки/ услуги през месец август.

До 20-ти септември:

ЗСВТС

Подаване на Интрастат декларации за вътресъюзен внос /вътресъюзен износ , съгласно чл.11 ал. 2 от ЗСВТС - за новорегистрираните Интрастат оператори с възникнало текущо задължение с първи референтен период месец август 2025 г.

До 25-ти септември:

ЗДДФЛ

1. Внасяне от работодателя на авансовия данък, удържан през месец август за доходи от трудови правоотношения.

2. Внасяне от работодателя на авансовия данък, определен по реда на чл. 42, ал. 6 от ЗДДФЛ върху брутния размер на сумата от частичните плащания по трудови правоотношения, направени през месец август, когато пълният размер на начислените от работодателя доходи от трудово правоотношение за този месец не е изплатен до 25 септември.

3. Внасяне от държавните предприятия по чл. 163, ал. 1 от Закона за горите на алтернативния данък, удържан през месец август, за доходи от събиране на диворастящи гъби и плодове.

До 30-ти септември:

ЗКПО

Възможност за еднократно подаване на нова годишна декларация за корекция на данъчния финансов резултат и данъчното задължение за предходната година, за която е подадена годишна данъчна декларация и законоустановеният срок за подаването ù е изтекъл.

Въпрос: ***През декември 2025 год. навършвам възрастта за пенсиониране - 62 години и 4 месеца. Имам осигурителен стаж от 34 год. и 7 месеца, от необходим 36 год. и 8 месеца. За периода от 2007г. до 2015г., съм работила на трудов договор при пълно работно време и като едноличен търговец, за който период, на основание чл.9 ал.8 от КСО (отм. 01.01.2016г), имам допълнителен осигурителен стаж за придобиване право на пенсия (четири за пет години), равняващ се на 2 години, 1 месец и 15 дни. Въпроса ми е: мога ли да се пенсионирам по чл.68 ал.1, при навършване на възрастта и сумирания осигурителен стаж от 34 год. 7 мес. + 2 год. 1 мес.(чл.9 ал.8 от КСО), равняващ се на изискуемия от 36 год. и 8 месеца.***

Отговор на МТСП: Съгласно влязлата в сила от 01.01.2016 г. разпоредба на чл. 38, ал. 15, т. 2 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж (НПОС) за периода от 1 януари 2002 г. до 31 декември 2015 г. се зачита за осигурителен стаж за придобиване право на пенсия по чл. 68, ал. 1 и 2 от КСО, ако това е по-благоприятно за лицата, в съотношение 4 години за 5 години от трета категория времето, през което лицата са работили по трудов договор при пълно работно време и са упражнявали трудова дейност като еднолични търговци, собственици или съдружници в търговски или в неперсонифицирани дружества. Този ред за зачитане на осигурителния стаж се ползва именно за придобиване право на пенсия по чл. 68, ал. 1 и 2 от КСО. Извършването на конкретна преценка на правото на пенсия и зачитането на осигурителен стаж, се извършва от съответното териториално поделение на Националния осигурителен институт (НОИ) по постоянен или настоящ адрес на заявителя въз основа на подадено писмено заявление по образец, утвърден от управителя на НОИ, към което се прилагат всички необходими оригинални документи (чл. 1, ал. 1 от НПОС).

ПОЛЕЗНИ СЪВЕТИ

ЕСЕННО ТРЕТИРАНЕ НА ПОЧВАТА СРЕЩУ ФИТОФТОРА

Третирането на почвата срещу фитофтора през есента е ключова задача, ако са възниквали проблеми при отглеждането на култури от семейство Картофови. Болестта няма да презимува, ако се възползваме от схемата за обработване след прибиране на реколтата.

Погрешно е да се смята, че борбата с коварната фитофтора приключва с прибирането на реколтата. Основният плацдарм за победа догодина се полага през есента. Това не е едносезонна болест, а война, и ако оставим врага в земята през зимата, той ще атакува растенията с пълна сила през пролетта.

Спорите на болестта зимуват върху растителните остатъци. Ако заровим заразените листа или стъбла в почвата, създаваме „бункер“ за врага със собствените си ръце. Важно е да съберем всички растителни части (включително плодовете и падналите на земята листа), премахваме плевелите и всичко, което е израснало на лехата, както и около нея. В никакъв случай не се поставят в компоста, а идеалният вариант е да се изгорят. Така 70% от успеха вече е постигнат.

Следва дълбока обработка на почвата, при която спорите, останали в горния почвен слой, ще замръзнат. Целта е тези, които са успели да отидат по-дълбоко, да се издигнат към повърхността.

Почвата се обработва на дълбочина 20-25 сантиметра, а есента е прекрасно време не само за дезинфекция, но и за подхранване на почвата. Фитофтората обича кисели и тежки почви, а нашата задача е да я направим некомфортна.

Минерални торове и дезоксиданти

Фосфорът и калият са елементи, които правят растенията по-устойчиви на болести, а есента е прекрасно време за обогатяване с тях. Внася се суперфосфат (40-50 грама наквадратен метър) и калиев сулфат (20-30 г/м2).

Дезоксидацията е мощна превантивна мярка, ако почвата е киселинна, а фитофтората не понася неутрална и алкална среда. Внася се доломитово брашно или гасена вар.

Ако температурите позволяват, тогава можем да използваме и биологични продукти (Фитоспорин-М и др.), които действат добре при над 10 градуса по Целзий.

Когато фитопрепаратите не сработват, тогава трябва да използваме химични – 3%-ов бордолезов разтвор или меден сулфат (50-100 г на 10 литра вода), като заразените зони се поливат обилно. Този метод се прилага веднъж на 3-4 години, защото заедно с фитопатогените ще загинат и полезните микроорганизми.

Повечето градинари вече са привърженици на биологичното земеделие и не трябва да пропускаме и сидератите срещу фитофтората – това е белият синап. Корените на растението отделят в почвата специални вещества – глокозиди (синегрин). Когато са окосени и вградени в почвата, тези вещества действат като природен газ срещу почвените патогени, гъбичките и някои вредители (телен червей и нематоди). Така се извършва естествена дезинфекция на почвата.

Синапът може да се сее веднага след прибиране на реколтата. За 4-6 седмици той натрупва достатъчно зелена маса и развива богата коренова система.

Някои производители използват и разтвор на синапен прах, но е приложимо за малки площи и в оранжерийни условия. Необходими са 100-150 г за 10 л топла вода. Престоява 2-3 часа, за да могат гликозидите да преминат в нея. Разбърква се периодично.

Разходът е 5-7 л/м2. За 24-48 часа активните вещества ще проявят обеззаразяващия си ефект. Ако след това прекопаем и засеем синап, тогава ще съвместим бързото обеззаразяване с дългосрочното оздравяване на почвата и ефектът ще бъде максимален.

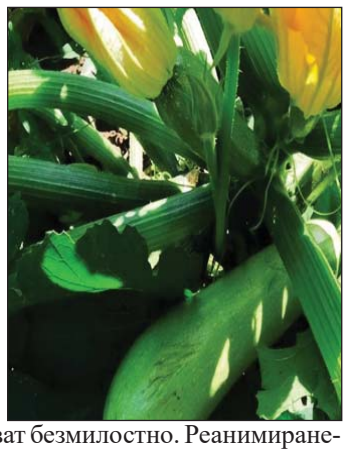
ЕСЕНЕН РЕНЕСАНС ЗА ТИКВИЧКИТЕ

Краят на лятото създава илюзия за изобилие от зеленчуци, защото наближава застудяване и прибираме всички, които са достигнали техническа зрялост. Истински ценни са плодовете от септември и октомври, но трябва да използваме стратегия за удължаване на плододаването до първите слани. Ще ви представим няколко мерки за удължаване на плододаването.

Атмосферните условия в този сезон се променят бързо, започват и валежи, което е предпоставка за появата на различни гъбични заболявания. Формирането на цветове и завръзи намалява, защото растенията остаряват.

1. Подмладяваща резитба

Растенията не трябва да хабят енергия за поддържане на старата листна маса. Целта е ресурсите да се пренасочат към плододаване – образуване на нови цветове и завръзи. Премахваме всички хлоротични и повредени листа, които могат да бъдат източници на инфекция. Избирателно премахваме 2-3 големи листа, намиращи се в центъра. Това подобрява проветряването и слънчевото огряване, които са критично важни за плододаването.

Поетапно се отрязват всички долни листа, които са в контакт с почвата, за да елиминираме риска от гниене.

Добре е срезовете да се обработят с пепел за дезинфекция. След премахване на части от растенията е необходимо да им се даде 48 часова почивка – без поливане или подхранване.

На този етап от развитие храстите, засегнати от гъбички, се отстраняват безмилостно. Реанимирането им крие риск за всички останали растения.

2. Енергиен коктейл за плододаване

След стреса от резитбата растенията се нуждаят от балансирана диета. Есенното подхранване на тиквичките не е просто за удължаване на живота им, а за стимулиране на плододаването. Най-добре е да се използва универсален тор, съдържащ азот, фосфор и калий в равни пропорции. Азотът е важен за изграждане на здрава листна маса, а фосфорът и калият – за добро качество на плодовете и устойчивост на застудяване.

Органичният вариант е запарка от коприва или лопен в съотношение с вода – 1:10.

Минерален тор NPK 20:20:20 – 20 г на 10 л вода.

Добавяме по 0,5-1 л на корен при облачно време или вечер.

3. Мулчиране

Целта на мулчирането е създаване на защитен микроклимат, като мулчът е основен съюзник в защитата от есенните колебания на температурите и промените на влажността. Подходящи материали са компост, угнили дървесни стърготини и слама, а слоят е 5-7 см. Стъблото трябва да се остави свободно, за да има циркулация на въздуха и да се предпази от загниване.

4. Осигуряване на подслон

За удължаване на сезона на плододаване е необходим лек дишащ подслон – агротекстил (спанбонд, лутрасил).

Използването на фолио постоянно не е приемливо – то провокира появата на конденз и гъбични заболявания. Може да се използва при сериозно понижаване на нощните температури, при продължително застудяване и валежи.

Есента не е край на сезона, а възможност за получаване на допълнителна реколта за зимата.

КОРИАНДЪР

Както и останалите подправки, така и кориандърът е достъпен целогодишно по магазините, доставяйки ни отчетливият си аромат, напомнящ цитрусови кори и градински чай.

Плодът на растението кориандър се състои от две семки, които като се изсушат, се превръщат в парченцата, които използваме за подправка. Когато са сурови семената са жълто-кафеви на цвят с надлъжни ивици. Кориандърът се продава на цели зърна или под формата на прах.

История на кориандъра

Кориандърът се счита и за подправка, и за билка, тъй като и семената, и листата му се използват за прибавяне на допълнителен аромат на ястията. Пресните листа са по-познати като силантро и имат много силна прилика с италианската подправка магданоз. Но това не е учудващо, тъй като и двете са от един и същи растителен вид - Umbelliferae.

Името кориандър произлиза от гръцката дума koris, която буквално означава буболечка. Може би е заслужил това наименование поради миризливия си аромат, който има когато не е узрял. Латинското му име е Coriandrum sativum.

Състав на кориандъра

Плодовете на растението съдържат от 1 до 3% етерично масло, чиято главна съставка е алкохола линалоол, благодарение на който се усеща специфичния аромат на кориандъра. В него се съдържат още до 20% тлъсто масло, до 17% белтъчини и малки количества алкалоиди. В кориандъра са открити известни количества кумарини и флавоноиди. Кориандърът е добър източник на диетични фибри, желязо, магнезий и манган.

Избор и съхранение на кориандър

- Пресните листа кориандър (силантро) трябва да изглеждат свежи, да са тъмно зелени на цвят, без следи от жълти или кафеви петна;
- Когато имате възможност купувайте цели зърна кориандър, тъй като стритите на прах ще загубят по-бързо аромата си;
- Зърната или прахът кориандър трябва да се съхранява в стъклен съд с капак, на хладно, тъмно и сухо място;
- Силантрото може да бъде замразено и след това да бъде използвано за супи.

КЮФТЕНЦА С КАРТОФЕНО ПЮРЕ И ГРЕЙВИ СОС

Необходими продукти:

ЗА КЮФТЕНЦАТА: кайма - 500 г, яйца - 1 брой, галета - 2 с.л, лук - 1 малка глава, сол - 1 ч.л., черен пипер - ½ ч.л, кимион - щипка, олио - за запържване

ЗА КАРТОФЕНОТО ПЮРЕ: картофи - 800 г, масло - 50 г, прясно мляко - 100 мл, сол - на вкус

ЗА ГРЕЙВИ СОСА: брашно - 2 с.л., масло - 30 г, телешки или зеленчуков бульон - 400 мл, соев сос - 1 ч.л., черен пипер - на вкус

Начин на приготвяне:

Каймата се смесва с яйцето, галетата, ситно нарязания лук и подправките. Вместо галета можете да сложите напоена в мляко или вода и след това отцедена филия хляб. Омесва се каймата добре и се оформят малки кюфтенца. Запържват се в загрято олио до златисто, след което се оставят настрани.

Картофите се обелват и сваряват до готовност. Пасират се с маслото и прясното мляко до гладка и пухкава консистенция. Овкусява се със сол.

За грейви соса в тенджерка се разтопява маслото, добавя се брашното и се разбърква, докато стане златисто. Постепенно се налива бульонът при непрекъснато бъркане, докато сосът се сгъсти. Добавя се черен пипер и по желание соев сос за по-дълбок вкус.

Кюфтенцата се поднасят върху картофено пюре, залети с обилно количество грейви сос. Гарнират се с кисели краставички или зеленчуци по избор.

„ЗЕЛЕН ТЕЛЕФОН“ НА ОБЩИНСКА АДМИНИСТРАЦИЯ - САТОВЧА

На телефон **0879/12-17-14** можете да подадете сигнали за замърсяване на околната среда и за нарушения на екологичното законодателство.

Сигнали се приемат в рамките на работната седмица *от 08.00ч. до 17.00ч.*

При аварийни ситуации за замърсяване на околната среда в извънработно време могат да се подават сигнали на телефон: ***07541/20-66***.

При подаване на сигнал по телефона, по електронен път или чрез внасяне на писмо в деловодството на Община администрация, в информацията, която предоставяте, трябва да фигурира както описание на нарушението, така и вашите данни – име, адрес и телефон за писмен отговор на вашия сигнал. Имате право и трябва да изискате такъв отговор, за да сте сигурни, че сигналът е приет и ще бъде извършена проверка на място!

Попълнете празните квадратчета, така че всеки ред, всяка колона и всяка 3x3 секция да съдържа числата от 1 до 9.

1	9		7					
6	4	3			1			8
		2		3	4	9	1	
	1			8		3	6	7
				7				
9	7	8		4			5	
	6	7	4	9		1		
8			2			4	7	9
					7		3	6

МАЛКА обява (до 76 символа) 2.00 лева

РЕКЛАМА (в каре) 1.00 лв./см²

ОБЯВА (в каре) 0.50 лв./см²

Виц на брой

Срещат се двама бивши съученици след доста години. Единият:

- Наскоро се ожених.
- Покажи снимка.
- Ето, виж!
- Нищо, има и по-страшни!
- Моляя?!
- Извинявай, няма по-страшни!

Малко момиченце вижда един полицай и му вика:

- Чичко, искаш ли да ти разкажа един виц за полицаи?
- Добре, но ти нали знаеш, че аз съм полицай?
- Няма нищо, ще ти го разкажа два пъти!

РЕДАКТОРСКА КОЛЕГИЯ:
Мария Самарджиева и Красимир Странджев